

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

82. SESJA PLENARNA, 3–4 GRUDNIA 2009 R.

Opinia Komitetu Regionów „Zwalczanie seksualnego wykorzystywania i niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych oraz pornografii dziecięcej” oraz „Zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie tego procederu oraz ochrona pokrzywdzonych”

(2010/C 141/10)

KOMITET REGIONÓW

- Podziela zdanie, że seksualne wykorzystywanie dzieci i ich niegodziwe traktowanie w celach seksualnych, w tym pornografia dziecięca, rozpatrywane w kontekście handlu ludźmi związanego z innymi formami wykorzystania, takimi jak żebractwo, udział w sieciach drobnej przestępczości czy pobieranie organów, stanowią poważne naruszenie praw człowieka, a w szczególności godności ludzkiej i praw dziecka, dlatego konieczne jest, by UE przyjęła wspólne, bezkompromisowe podejście.
- Jest świadomy, że pornograficzne obrazy przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci oraz inne formy niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych są zjawiskiem nasilającym się i upowszechniającym się poprzez wykorzystanie nowych technologii, a środki na rzecz walki z tym zjawiskiem nie działają wystarczająco szybko lub nie są wystarczająco skuteczne. Z tego powodu należy odpowiednio zareagować na wszystkich poziomach – włącznie z kształceniem i rozwojem umiejętności pracowników odpowiednich organów na poziomie lokalnym i regionalnym – by wesprzeć wykrywanie tego rodzaju działalności i jej przeciwdziałanie.
- Zgadza się z tym, że kary powinny być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne do wagi przestępstwa, także w celu zwiększenia skuteczności prowadzonych dochodzeń i ścigania oraz poprawy międzynarodowej współpracy sądowej i w zakresie egzekwowania prawa.
- Podziela pogląd, że groźne przestępstwa kryminalne, takie jak seksualne wykorzystywanie dzieci i pornografia dziecięca oraz inne formy wykorzystania nieletnich związane z handlem ludźmi, wymagają kompleksowego podejścia, obejmującego ściganie przestępców, ochronę pokrzywdzonych dzieci, środki zapobiegawcze i monitorowanie, a także edukację i podnoszenie świadomości społecznej.
- Przypomina, że handel ludźmi jest zarówno zagadnieniem globalnym, jak i problemem lokalnym. Dlatego też władze lokalne muszą znaleźć się na pierwszej linii walki z tym zjawiskiem. Aby polityka egzekwowania prawa i ścigania przestępstw w tym zakresie była skuteczna, potrzebne jest szerokie partnerstwo, w które zaangażowane zostaną wszystkie szczeble sprawowania władzy, organizacje pracodawców, sektor prywatny, związki zawodowe i organizacje pozarządowe.

Sprawozdawca: Ján ORAVEC (SK/PPE), burmistrz Štúrova

Dokumenty źródłowe

Wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie zwalczania seksualnego wykorzystywania i niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych oraz pornografii dziecięcej, uchylającej decyzję ramową 2004/68/WSiSW

COM(2009) 135 wersja ostateczna

Wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz w sprawie ochrony pokrzywdzonych, uchylającej decyzję ramową 2002/629/WSiSW

COM(2009) 136 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Podziela zdanie, że seksualne wykorzystywanie dzieci i ich niegodziwe traktowanie w celach seksualnych oraz pornografia dziecięca, rozpatrywane w kontekście handlu ludźmi związanego z innymi formami wykorzystania, takimi jak żebractwo, udział w sieciach drobnej przestępczości czy pobieranie organów, stanowią poważne naruszenie praw człowieka, a w szczególności godności ludzkiej (art. 1 Karty praw podstawowych) i praw dziecka (art. 24 Karty praw podstawowych oraz nowojorskiej konwencji o prawach dziecka z 1989 r.), dlatego konieczne jest, by UE przyjęła wspólne, bezkompromisowe podejście.

2. Ponownie podkreśla, że szczebel lokalny i regionalny, z racji swego umiejscowienia najbliższej obywatela, może być pierwszym punktem kontaktowym dla ofiar wykorzystywania seksualnego. Lepsza alokacja środków, obok strategii zwalczania tego zjawiska, sprzyja bardziej wszechstronnemu zaangażowaniu politycznemu.

3. Jest świadom, że pornograficzne obrazy przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci oraz inne formy niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych są zjawiskiem nasilającym się i upowszechniającym się poprzez wykorzystanie nowych technologii, a środki przyjęte do tej pory nie działają wystarczająco szybko lub nie są wystarczająco skuteczne. Z tego powodu należy odpowiednio zareagować na wszystkich poziomach – włącznie z kształceniem i rozwojem umiejętności pracowników odpowiednich organów na poziomie lokalnym i regionalnym – by wesprzeć wykrywanie tego rodzaju działalności i jej przeciwdziałanie.

4. Decyzja ramowa Rady 2004/68/WSiSW dotycząca zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej, mających w dużym stopniu wymiar transgraniczny, zbliża ustawodawstwo państw członkowskich w celu kryminalizacji najgroźniejszych form seksualnego wykorzystywania i niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, a także rozszerzenia jurysdykcji sądów krajowych i zapewnienia pokrzywdzonym minimalnego poziomu pomocy, zarówno przed wydaniem wyroku, jak i po jego zapadnięciu.

5. Sądzi, że protokół fakultatywny ONZ do Konwencji praw dziecka dotyczący sprzedaży dzieci, prostytucji dziecięcej i pornografii dziecięcej oraz, w szczególności, Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych

stanowią zasadnicze etapy procesu umacniania międzynarodowej współpracy w tej dziedzinie. Zachęca więc państwa członkowskie do podjęcia aktywniejszych działań w celu ratyfikacji konwencji Rady Europy.

6. Podziela pogląd, że groźne przestępstwa kryminalne, takie jak seksualne wykorzystywanie dzieci i pornografia dziecięca oraz inne formy wykorzystania nieletnich związane z handlem ludźmi, wymagają kompleksowego podejścia, obejmującego ściganie przestępców, ochronę pokrzywdzonych dzieci, środki zapobiegawcze i monitorowanie, a także edukację i podnoszenie świadomości społecznej. Wszelkie działania mające na celu zwalczanie tych przestępstw powinny być podejmowane w celu jak najlepszego zabezpieczenia dobra dzieci i poszanowania ich praw. Decyzję ramową 2004/68/WSiSW należy zastąpić nowym instrumentem określającym całościowe ramy prawne umożliwiające realizację wspomnianego celu oraz ochronę dzieci we wszystkich państwach członkowskich przed przestępcami pochodzącymi ze wszystkich tych państw.

7. Podziela pogląd, że groźne formy wykorzystywania seksualnego dzieci i ich niegodziwego traktowania w celach seksualnych powinny podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom. Chodzi tu szczególnie o nowe formy wykorzystywania seksualnego dzieci i ich niegodziwego traktowania w celach seksualnych, łatwiejsze wskutek zastosowania technologii informatycznych. Należy również wprowadzić jaśniejszą definicję pornografii dziecięcej i uzgodnić ją z definicjami zawartymi w instrumentach międzynarodowych. Należy również zharmonizować prawo procesowe, aby zagwarantować, że przestępcy będą traktowani w taki sam sposób, a także – albo przede wszystkim – aby zapobiegać zbędnym opóźnieniom, które mogą osłabić resocjalizacyjny wymiar kary.

8. Należy ułatwić prowadzenie dochodzeń w sprawie przestępstw i wnoszenie aktów oskarżenia w ramach postępowań karnych ze względu na trudności, jakie pokrzywdzone dzieci mają z ujawnieniem faktu niegodziwego ich traktowania, i z uwagi na anonimowość przestępców w cyberprzestrzeni. Należy ustanowić ściśle określone uprawnienia do prowadzenia dochodzeń, jasno definiujące właściwość materialną i terytorialną.

9. Uważa, że by się skutecznie przyczynić do walki z tymi przestępstwami, policja miejska i okręgowa, która zna najlepiej kontekst lokalny i może w związku z tym odgrywać decydującą rolę w wykrywaniu działalności przestępczej, powinna mieć możliwość korzystania z baz danych, zostać przeszkolona w wykrywaniu tego rodzaju działalności przestępczej oraz posiadać odpowiednie uprawnienia.

10. Zgadza się z tym, że należy zmienić normy jurysdykcyjne, by zagwarantować, że osoby z Unii Europejskiej dopuszczające się seksualnego wykorzystywania dzieci lub ich niegodziwego traktowania w celach seksualnych były ścigane nawet wtedy, gdy popełnią przestępstwo poza Unią Europejską, w szczególności w ramach tak zwanej turystyki seksualnej. Jednocześnie UE powinna wykorzystać swoją polityczną i gospodarczą siłę oddziaływania, aby uzyskać podobny stan prawny również w państwach poza UE.

11. Zgadza się, że pokrzywdzonym dzieciom należy zapewnić łatwy dostęp do środków ochrony prawnej i oszczędzić im cierpień związanych z udziałem w postępowaniach karnych. Dlatego też normalnie stosowaną praktyką powinno być wykorzystywanie różnych dostępnych technologii służących do rejestrowania zeznań ofiar, szczególnie gdy są nimi dzieci. Ograniczy to potrzebę powtarzania przesłuchań lub bezpośredniego kontaktu ofiar ze sprawcami.

12. Uważa, że aby zapobiegać powrotom na drogę przestępstwa lub przynajmniej ograniczyć to zjawisko do minimum, przestępców należy zawsze oceniać z punktu widzenia zagrożenia, jakie stwarzają, i ryzyka ponownego popełnienia przez nich przestępstw seksualnych przeciw dzieciom. Powinni oni także mieć możliwość dobrowolnego uczestnictwa w skutecznych programach oraz środkach interwencyjnych, w które należy aktywnie zaangażować również władze lokalne.

13. Proponuje, by w odpowiednich przypadkach, ze względu na zagrożenie, jakie powodują skazani przestępcy i ryzyko ponownego popełnienia przez nich przestępstw seksualnych przeciwko dzieciom, byli oni czasowo lub stałe pozbawieni możliwości wykonywania działalności związanej z regularnym kontaktem z dziećmi. Należy ułatwić stosowanie tego typu zakazów w całej UE i skutecznie włączyć w to samorządy lokalne i regionalne.

14. Aby zwalczać pornografię dziecięcą, w szczególności w przypadkach, w których oryginalne materiały znajdują się poza terytorium UE, należy ustanowić mechanizmy blokowania dostępu z terytorium Unii do stron internetowych, co do których ustalono, że zawierają pornografię dziecięcą lub służą do jej rozpowszechniania.

15. Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności omawiana decyzja ramowa jest ograniczona do minimum, czyli ma zakres konieczny do osiągnięcia swych celów na poziomie europejskim i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do ich realizacji.

16. Odnotowuje, że decyzja ramowa respektuje prawa podstawowe i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą poszanowania godności ludzkiej, zakazem tortur lub niehumanitarnego bądź poniżającego traktowania lub karności, prawami dziecka, prawem do wolności i bezpieczeństwa, wolnością słowa i informacji, ochroną danych osobowych, prawem do skutecznego środka odwoławczego i do sprawiedliwego sądu oraz z zasadami legalności i proporcjonalności przestępstw i kar. Decyzja ta ma służyć w szczególności zapew-

nieniu pełnego poszanowania tych praw. Nie służy ona regulacji kwestii dotyczących czynności seksualnych pomiędzy osobami małoletnimi odbywanych za zgodą obydwu stron.

17. Przypomina, że handel ludźmi jest zarówno zagadnieniem globalnym, jak i problemem lokalnym. Dlatego też instytucje lokalne muszą znaleźć się na pierwszej linii walki z tym zjawiskiem. Aby polityka egzekwowania prawa i ścigania przestępstw w tym zakresie była skuteczna, potrzebne jest szerokie partnerstwo, w które zaangażowane zostaną wszystkie szczeble sprawowania władzy, organizacje pracodawców, sektor prywatny, związki zawodowe i organizacje pozarządowe.

18. Podziela zdanie, że handel ludźmi jest poważnym przestępstwem, popełnianym często w ramach przestępczości zorganizowanej, i rażącym naruszeniem praw człowieka. Popiera w związku z tym jednolite, bezkompromisowe i kompleksowe podejście do tego zjawiska w UE i uznaje, że jest to jedno z jej zadań priorytetowych.

19. Popiera zobowiązanie Unii Europejskiej do zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony praw osób będących przedmiotem handlu. W tym celu przyjęto decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie zwalczania handlu ludźmi oraz Plan UE dotyczący najlepszych praktyk, standardów i procedur zwalczania handlu ludźmi i zapobiegania mu (2005/C 311/01).

20. Z zadowoleniem odnosi się do faktu, że w decyzji ramowej przyjęto zintegrowane i kompleksowe podejście do walki z handlem ludźmi. Lepsze zapobieganie i skuteczniejsze ściganie oraz ochrona praw pokrzywdzonych to główne cele tej decyzji ramowej. Dzieci, które ze względu na swój wiek mogą się znaleźć w niepewnych sytuacjach, należą do osób bardziej bezbronnych, dlatego istnieje większe ryzyko, iż padną ofiarą handlu ludźmi. Stosując wszelkie przepisy decyzji ramowej, należy kierować się dobrem dziecka, zgodnie z przyjętą w 1989 r. Konwencją ONZ o prawach dziecka.

21. Jest świadomy tego, że Protokół Narodów Zjednoczonych z 2000 r. o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi uzupełniająca Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi z 2005 r. to ważne elementy procesu zacieśniania współpracy międzynarodowej na rzecz zwalczania handlu ludźmi. W celu przyspieszenia procesu zbliżania ustawodawstwa w decyzji ramowej przyjęto szeroką definicję przestępstwa, uwzględnioną w wymienionych wyżej instrumentach NZ i Rady Europy. Definicja ta obejmuje różne typy pokrzywdzonych – nie tylko kobiety, lecz również nieletnich i mężczyzn – oraz różne formy wykorzystania, nie tylko seksualnego, lecz również związanego z pracą, żebractwem i udziałem nieletnich w sieciach drobnej przestępczości, a także handel ludźmi w celu usunięcia organów, który może być powiązany z handlem organami. Wszystkie te praktyki stanowią poważne naruszenie godności ludzkiej i integralności fizycznej.

22. Zgadza się z tym, że kary powinny być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne do wagi przestępstwa, także w celu zwiększenia skuteczności prowadzonych dochodzeń i ścigania oraz poprawy międzynarodowej współpracy sądowej i w zakresie egzekwowania prawa. Okoliczności obciążające powinny uwzględniać potrzebę ochrony ofiar znajdujących się w niepewnej sytuacji, w tym wszystkich pokrzywdzonych dzieci i dorosłych, bezbronnych ze względu na sytuację osobistą lub fizyczne i psychologiczne konsekwencje przestępstwa. W każdym razie współpraca wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za ochronę nieletnich i tych zajmujących się prawami człowieka jest niezbędna tak samo jak efektywne działania dochodzeniowe organów ścigania oraz skuteczność organów sądowniczych.

23. Popiera pogląd, że pokrzywdzeni powinni być chronieni – na podstawie decyzji właściwego organu – przed ściganiem i karaniem za niezgodne z prawem działania, w których brali udział, takie jak naruszenie przepisów imigracyjnych, posługiwanie się fałszywymi dokumentami czy przestępstwa ścigane na mocy przepisów dotyczących prostytucji, jeśli były one bezpośrednią konsekwencją zastosowania wobec nich któregośkolwiek z nielegalnych środków stosowanych przez handlarzy, przy czym okoliczności trzeba oceniać w sposób spójny i z należytą wrażliwością. Dodatkowym celem takiej ochrony jest zachęcanie pokrzywdzonych do występowania w charakterze świadka w postępowaniu karnym.

24. Choć w decyzji ramowej Rady z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie pozycji ofiar w postępowaniu karnym (2001/220/WSiSW) określono szereg praw, jakie przysługują pokrzywdzonym w postępowaniu karnym, między innymi prawo do ochrony i odszkodowania, to ponieważ pokrzywdzeni w wyniku handlu ludźmi znajdują się również w niepewnej sytuacji, konieczne jest zastosowanie wobec nich specyficznych środków. Tego typu pokrzywdzeni, ponoszący konsekwencje działań przestępczych związanych z handlem ludźmi, w tym konsekwencje usunięcia organów, powinni być chronieni przed zastraszeniem i wtórną wiktymizacją, tj. przed dalszym prześladowaniem lub traumą wynikającą ze sposobu, w jaki przeprowadzane jest postępowanie karne. Należy ponadto ustanowić specyficzne środki zapewniające skuteczną ochronę i zadośćuczynienie.

25. Sądzi, że pokrzywdzeni powinni móc skutecznie korzystać z przysługujących im praw. W związku z tym należy zapewnić im odpowiednią i w niektórych wypadkach powszechnie obowiązkową pomoc przed rozpoczęciem postępowania karnego, w jego trakcie i po jego zakończeniu. Decyzja ramowa zobowiązuje państwa członkowskie do udzielenia pomocy każdemu pokrzywdzonemu w zakresie, w jakim umożliwi mu to odzyskanie sił i zapewni ochronę.

26. Jest przekonany, że handel ludźmi wiąże się z wielkimi sumami pieniędzy zgromadzonymi przez przestępców uwikłanych w tę nielegalną działalność, zachęca zatem państwa członkowskie do wykorzystywania majątku skonfiskowanego przestępcom do finansowania dodatkowych przedsięwzięć terapeutycznych i integracyjnych dla tych dzieci.

27. O ile dyrektywa 2004/81/WE przewiduje wydawanie dokumentów pobytowych obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi, a dyrektywa 2004/38/WE stanowi o zasadach wykonywania przez obywateli Unii i ich rodziny prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, w tym o ochronie przed wydaleniem, o tyle omawiana decyzja ramowa ustanawia specyficzne środki ochrony dla wszystkich pokrzywdzonych w wyniku handlu ludźmi i nie dotyczy warunków ich przebywania na terytorium państw członkowskich ani innych kwestii wchodzących w zakres kompetencji Wspólnoty.

28. Uważa, że każde państwo członkowskie powinno zagwarantować, oprócz środków dostępnych dla dorosłych, specyficzne środki ochrony pokrzywdzonych dzieci.

29. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę zmierzającą do tego, by każde państwo członkowskie wprowadziło lub wzmocniło politykę w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi, w tym środki mające na celu osłabienie popytu prowadzącego do jakichkolwiek form wykorzystywania, poprzez badania naukowe, informację, podnoszenie świadomości, edukację i kampanie społeczne na szczeblu europejskim, które propagowałyby kompleksową definicję handlu ludźmi i zwalczałyby zjawisko tak zwanej wtórnej wiktymizacji. Realizując takie inicjatywy, każde państwo członkowskie powinno mieć na uwadze równouprawnienie płci i prawa dziecka.

30. [Dyrektywa 2009/.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... przewidująca minimalne normy kar dla pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE] przewiduje kary dla pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE, którzy to pracodawcy, mimo iż nie zostali oskarżeni o handel ludźmi ani skazani za taki czyn, korzystają z pracy lub usług danej osoby, mając świadomość, że jest ona ofiarą takiego handlu. Państwa członkowskie powinny dodatkowo rozważyć możliwość nakładania kar na osoby, które korzystają z jakichkolwiek usług świadczonych przez pokrzywdzonego, mimo że mają świadomość, iż jest on ofiarą handlu ludźmi.

31. Popiera propozycję ustanowienia krajowych systemów monitorowania, takich jak instytucja krajowych sprawozdawców lub równoważne mechanizmy, które gromadziłyby dane i oceniały tendencje w handlu ludźmi, szacowały rezultaty polityki prowadzonej w zakresie walki z handlem ludźmi oraz dostarczały rządowi i parlamentowi porad na temat rozwoju działań w tym zakresie.

32. Wskazuje również na potrzebę ustalenia czynników, dzięki którym zorganizowane grupy przestępcze są w stanie prowadzić handel ludźmi, a są to głównie ludzka desperacja lub zła sytuacja ekonomiczna i społeczna w krajach pochodzenia. Wiele osób wpada w ręce zorganizowanych grup przestępczych, ponieważ obiecują one możliwość poprawy warunków bytowych swoich przyszłych ofiar. Następnie grupy te wykorzystują swoje ofiary do nielegalnej pracy, prostytucji, żebrania, pobierania organów lub innych działań niezgodnych z prawem.

33. Odnotowuje, że pomoc policji miejskiej i okręgowej, która najlepiej zna środowisko lokalne, może w dużym stopniu ułatwić wykrywanie tej działalności przestępczej i jej przyczyn, a także monitorowanie środowiska. Niemniej, żeby było to możliwe, policja ta musi mieć dostęp do baz danych, zostać przeszkolona w wykrywaniu tego rodzaju działalności przestępczej oraz posiadać odpowiednie uprawnienia.

34. Zdecydowanie popiera działania Unii Europejskiej mające na celu zapobieganie nielegalnej imigracji, ponieważ nielegalni imigranci w istocie są potencjalnymi ofiarami handlu ludźmi.

35. Uważa, że skoro cel decyzji ramowej, jakim jest walka z handlem ludźmi, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie, może natomiast, ze względu na skalę działania i jego skutki, być osiągnięty w lepszy sposób na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodne z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, sformułowanej w art. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, wymienioną w tym ostatnim artykule, decyzja ramowa nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia tego celu.

36. Odnotowuje, że omawiana decyzja ramowa respektuje prawa podstawowe i jest zgodna z zasadami uznanymi zwłaszcza w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności z zasadą poszanowania godności ludzkiej, zakazem niewolnictwa i pracy przymusowej oraz handlu ludźmi, zakazem tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, prawami dziecka, prawem do wolności i bezpieczeństwa, wolnością słowa i informacji, prawem do ochrony danych osobowych, prawem do skutecznego środka odwoławczego i dostępu do bezstronnego procesu oraz zasadami legalności i proporcjonalności przestępstw i kar.

37. Komitet przyznaje, że osoby będące przedmiotem handlu ludźmi przechodzą bez wyjątku traumę i są naznaczone przez swoje przejścia, a także, że na władzach lokalnych i regionalnych często spoczywa obowiązek pomocy w rehabilitacji i w rozpoczęciu nowego życia. Należy uznać tę rolę i udostępnić odpowiednie zasoby, aby wspomóc ten proces.

II. ZALECANA POPRAWKA

Wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz w sprawie ochrony pokrzywdzonych, art. 10 ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie w trakcie postępowania karnego zapewniają pokrzywdzonym niezbędną pomoc i wsparcie, aby umożliwić im odzyskanie sił oraz uniknięcie wpływu ze strony sprawców; pomoc ta obejmuje zapewnienie bezpiecznego miejsca zakwaterowania i pomocy materialnej, niezbędnego leczenia, w tym pomocy psychologicznej, porad i informacji, wsparcia mającego zagwarantować, że ich prawa i interesy są przedstawiane i uwzględniane w postępowaniu karnym, a w razie potrzeby – zapewnienie usług tłumaczenia pisemnego i ustnego. Państwa członkowskie uwzględniają specyficzne potrzeby najbardziej bezbronnych osób.</p>	<p>Państwa członkowskie w trakcie postępowania karnego zapewniają pokrzywdzonym niezbędną pomoc i wsparcie, <u>aby ich prawa i interesy były przedstawiane i uwzględniane w postępowaniu karnym. Pomoc ta polega na umożliwieniu pokrzywdzonym odzyskania sił oraz uniknięcia wpływu ze strony sprawców i obejmuje m.in. różnego rodzaju środki ochronne, pomoc materialną, niezbędne leczenie i różne formy terapii oraz porady i informacje. W razie potrzeby zapewnione zostaną usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego.</u> Państwa członkowskie uwzględniają specyficzne potrzeby najbardziej bezbronnych osób.</p>

Bruksela, 3 grudnia 2009 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE